

ТОВ «АК «Центр професійного аудиту»

Роздатковий матеріал до семінару:

**«Огляд проблемних питань
та перспектив податкової звітності»**

**23 листопада 2012 р.
м.Київ**

ЗМІСТ

	стор.
Визначення поняття « <i>пов'язані особи</i> » в ПКУ	3
Методи визначення та порядок застосування звичайної ціни (стаття 39 ПКУ)	3
Постанова Правління НБУ N 475 від 16.11.2012р. «Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті».	6
Постанова КМУ від 29 жовтня 2012 р. N 1009 «Про внесення змін до пункту 3 Порядку визначення строку та умов завершення імпортової операції без увезення товару на територію України»	7
Лист ДПСУ від 08.10.2012 р. N 2972/0/51-12/17-1115 «Про розгляд листа [щодо оподаткування дитячих святкових подарунків податком на доходи фізичних осіб]»	7

Визначення поняття «пов'язані особи» в ПКУ:

14.1.159. пов'язані особи - юридичні та/або фізичні особи, взаємовідносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють і які відповідають будь-якій з наведених нижче ознак:

юридична особа, що здійснює контроль за господарською діяльністю платника податку або контролюється таким платником податку чи перебуває під спільним контролем з таким платником податку;

фізична особа або члени її сім'ї, які здійснюють контроль за платником податку;

посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або припинення правових відносин, а також члени її сім'ї;

платники податку - учасники об'єднання підприємств незалежно від його виду та організаційно-правової форми, що провадять свою господарську діяльність шляхом утворення такого об'єднання.

Під контролем господарської діяльності платника податку слід розуміти:

а) володіння безпосередньо або через пов'язаних фізичних та/або юридичних осіб часткою (паєм, пакетом акцій) статутного фонду платника податку в розмірі не менш як 20 відсотків статутного фонду платника податку;

б) вплив безпосередньо або через пов'язаних фізичних та/або юридичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання в результаті:

надання права, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління платника податку;

обіймання посад членів наглядової (спостережної) ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів платника податку особами, які вже обіймають одну чи декілька із зазначених посад в іншому суб'єкті господарювання;

обіймання посади керівника, заступника керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу платника податку особою, яка вже обіймає одну чи декілька із зазначених посад в інших суб'єктах господарювання;

надання права на укладення договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або здійснювати делеговані повноваження і функції органу управління платника податку.

Для фізичної особи загальна сума володіння часткою статутного фонду платника податку (голосів у керівному органі) визначається як загальна сума корпоративних прав, що належать такій фізичній особі, членам сім'ї такої фізичної особи та юридичним особам, які контролюються такою фізичною особою або членами її сім'ї.

Стаття 39. Методи визначення та порядок застосування звичайної ціни

39.1. Звичайна ціна на товари (роботи, послуги) збігається з договірною ціною, якщо інше не встановлено цим Кодексом і не доведено зворотнє, в тому числі в результаті неможливості визначення звичайної ціни із застосуванням положень пунктів 39.3 - 39.4 цієї статті.

Звичайна ціна застосовується у разі здійснення платником податків:

а) бартерних операцій;

б) операцій з пов'язаними особами;

в) операцій з платниками податків, що застосовують спеціальні режими оподаткування або інші ставки, ніж основна ставка податку на прибуток, або не є платником цього податку, крім фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності;

г) в інших випадках, визначених цим Кодексом.

39.2. Визначення звичайної ціни у випадках, встановлених цим Кодексом, здійснюється за одним з методів, вказаних в цьому пункті. Встановлюються такі методи визначення звичайної ціни:

- а) порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу);
- б) ціни перепродажу;
- в) "витрати плюс";
- г) розподілення прибутку;
- г) чистого прибутку.

При визначенні звичайної ціни згідно з методами, встановленими цим пунктом, використовується інформація про ціни в операціях між непов'язаними особам у співставних умовах на відповідному ринку товарів (робіт, послуг).

При цьому умови визнаються співставними, якщо відмінність між такими умовами істотно не впливає на ціни, які отримуються в результаті застосування методів, встановлених цим пунктом.

39.3. У разі відсутності даних для застосування зазначених методів визначення звичайної ціни така ціна може бути визначена виходячи з результатів незалежної оцінки майна та майнових прав, яка проводиться суб'єктом оціночної діяльності відповідно до Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні".

39.4. За методом порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) застосовується ціна, яка визначається за ціною на ідентичні (а за їх відсутності - однорідні) товари (роботи, послуги), що реалізуються (придбаваються) не пов'язаний з продавцем (покупцем) особою за звичайних умов діяльності.

Для визначення звичайної ціни товару (роботи, послуги) згідно з методом порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) використовується інформація про укладені на момент продажу такого товару (роботи, послуги) договори з ідентичними (однорідними) товарами (роботами, послугами) у порівнянних умовах на відповідному ринку товарів (робіт, послуг). Враховуються, зокрема, такі умови договорів, як кількість (обсяг) товарів (наприклад, обсяг товарної партії); обсяг функцій, що виконуються сторонами; умови розподілу між сторонами ризиків і вигод; строки виконання зобов'язань; умови здійснення платежів, звичайних для такої операції; характеристика ринку товарів, на якому здійснено господарську операцію; бізнес-стратегія підприємства; звичайні надбавки чи знижки до ціни під час укладення договорів між непов'язаними особами, а також інші об'єктивні умови, що можуть вплинути на ціну. При цьому умови договорів на ринку ідентичних (за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) визнаються порівнянними, якщо відмінність між такими умовами істотно не впливає на ціну або може бути економічно обґрунтована. При цьому враховуються звичайні під час укладення договорів між непов'язаними особами надбавки чи знижки до ціни, зокрема знижки, зумовлені сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами якості або інших властивостей; закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації); збутом неліквідних або низьколіквідних товарів.

Якщо товари (роботи, послуги), стосовно яких визначається звичайна ціна, ідентичні (за їх відсутності - однорідні) товарам (роботам, послугам), які прилюдно пропонуються до продажу, або мають ціни, встановлені на організованому ринку цінних паперів, або мають біржову ціну (біржове котирування), визначення звичайної ціни, в установленому в абзаці першому цього пункту порядку, здійснюється з урахуванням таких факторів.

39.5. Згідно з методом ціни перепродажу застосовується договірна ціна товарів (робіт, послуг), визначена під час подальшого продажу таких товарів (робіт, послуг) покупцем третій особі, за вирахуванням відповідної націнки та витрат, пов'язаних із збутом.

39.6. За методом "витрати плюс" застосовується ціна, що складається з собівартості готової продукції (товарів, робіт, послуг), яку визначає продавець, і відповідної націнки,

звичайної для відповідного виду діяльності за співставних умов. Мінімальний розмір націнки може бути визначено на законодавчому рівні.

39.7. Відповідно до методу розподілення прибутку визначається прибуток від операції, який повинен бути розподілений між її учасниками. Такий прибуток розподіляється на економічно обґрунтованій основі, що наближує цей розподіл до розподілу прибутку, який отримали б учасники операцій, якби були непов'язаними особами.

39.8. Метод чистого прибутку ґрунтується на порівнянні показників рентабельності операції, які розраховуються на підставі відповідної бази (такої як витрати, обсяг реалізації, активи), з аналогічними показниками рентабельності операцій між непов'язаними особами у співставних економічних умовах відповідно до пункту 39.2 цієї статті.

39.9. Методику визначення звичайної ціни страхового тарифу затверджує національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, виходячи з положень цієї статті.

39.10. У разі якщо ціни на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена відповідно до принципів такого регулювання. Це положення не поширюється на встановлення мінімальної ціни продажу або індикативної ціни. У цьому разі звичайною є ринкова ціна, але не нижче встановленої мінімальної ціни продажу або індикативної ціни.

39.11. Для визначення звичайних цін на товари (роботи, послуги) використовуються офіційні джерела інформації, у тому числі:

39.11.1. статистичні дані державних органів і установ;

39.11.2. ціни спеціалізованих аукціонів з торгівлі окремими видами продукції, біржові котирування;

39.11.3. довідкові ціни спеціалізованих комерційних видань та публікацій, у тому числі електронних та інших банків даних;

39.11.4. звіти та довідки відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном;

39.11.5. інші інформаційні джерела, що визнаються офіційними в установленому порядку.

39.12. Якщо продаж (відчуження) товарів здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною є ціна, отримана під час такого продажу.

39.13. Для товарів, раніше ввезених на митну територію України у митному режимі імпорту або реімпорту, звичайною ціною продажу (поставки) на митній території України вважається ринкова ціна, але не нижче митної вартості товарів, з якої були сплачені податки та збори під час їх митного оформлення.

39.14. Обов'язок доведення того, що ціна договору (правочину) не відповідає рівню звичайної ціни, покладається на орган державної податкової служби у порядку, встановленому законом.

Під час проведення перевірки платника податку орган державної податкової служби має право надати запит, а платник податку зобов'язаний обґрунтувати рівень договірних цін або послатися на норми абзацу першого цього пункту.

39.15. У разі відхилення договірних цін у податковому обліку платника податків у бік збільшення або зменшення від звичайних цін менше ніж на 20 відсотків, таке відхилення не може бути підставою для визначення (нарахування) податкового зобов'язання, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності.

Визначені із застосуванням звичайних цін база, об'єкт оподаткування та інші показники податкового обліку використовуються органами державної податкової служби для проведення розрахунку податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності за результатами проведення перевірки.

За результатами цієї перевірки приймається відповідне податкове повідомлення-рішення. У разі коли платник податків розпочинає процедуру оскарження цього податкового повідомлення-рішення, або несплати відповідної суми, визначеної в такому податковому

повідомленні-рішенні, протягом строків, встановлених цим Кодексом податкове повідомлення-рішення вважається відкликаним. Керівник органу державної податкової служби зобов'язаний звернутися до суду з позовом про нарахування та сплату податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності.

39.16. Великий платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, із заявою про укладення договору про ціноутворення для цілей оподаткування.

Договір про ціноутворення для цілей оподаткування є договором між зазначеним платником податків та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, про порядок визначення цін (методів) відповідно до цієї статті та її застосування для цілей оподаткування протягом строку дії такого договору. Порядок укладення та виконання таких договорів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

39.17. Під час проведення аукціону (тендера) звичайною вважається ціна, яка склалася за результатами такого аукціону (тендера).

Постанова Правління НБУ N 475 від 16.11.2012

(діє з 19.11.2012 р.)

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

16 листопада 2012 р. за N 1921/22233

Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті

Відповідно до статті 387 Господарського кодексу України, статей 7, 25, 44, 45 Закону України «Про Національний банк України», статей 1 та 2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», розділів II та III Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року N 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», а також з метою підтримки стабільності валютного ринку України та врівноваження платіжного балансу України Правління Національного банку України.

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року N 281, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за N 950/11230 (зі змінами), що додаються.

2. У другому реченні пункту 3.1 глави 3 Правил функціонування Системи підтвердження угод на міжбанківському валютному ринку України Національного банку України та перерахування (зарахування) коштів за окремими операціями з іноземною валютою і банківськими металами, затверджених постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року N 281, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за N 951/11231 (зі змінами), слова "в повній сумі" виключити.

3. Установити, що **розрахунки за операціями з експорту та імпорту товарів, передбачені в статтях 1 та 2 Закону України "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті", повинні здійснюватися у строк, що не перевищує 90 календарних днів.**

4. Установити вимогу щодо **обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України надходжень в іноземній валюті у вигляді валютної виручки резидентів від продажу товарів за зовнішньоекономічними договорами** (далі - вимога щодо обов'язкового продажу).

Розмір надходжень в іноземній валюті, що підлягають згідно з абзацом першим цього пункту обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України, у тому числі

безпосередньо Національному банку України, встановлюється окремим розпорядчим документом Національного банку України.

5. **Вимога щодо обов'язкового продажу поширюється на надходження в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року N 34 [у редакції постанови Правління Національного банку України від 02 жовтня 2002 року N 378, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2002 року за N 841/7129 (зі змінами)], та у російських рублях.**

6. Уповноважений банк зобов'язаний попередньо зараховувати надходження в іноземній валюті, на які поширюється вимога щодо обов'язкового продажу, на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2603 (далі - розподільчий рахунок).

7. Суб'єкт міжбанківського валютного ринку України (суб'єкт ринку) зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті згідно з вимогами цієї постанови та у встановленому Національним банком України розмірі:

без доручення клієнта;

не пізніше ніж на наступний робочий день після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

8. На час дії цієї постанови інші нормативно-правові акти Національного банку України діють в частині, що не суперечить цій постанові.

.....
КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 29 жовтня 2012 р. N 1009

Про внесення змін до пункту 3 Порядку визначення строку та умов завершення імпоротної операції без увезення товару на територію України (діє з 07.11.2012 р.)

Кабінет Міністрів України постановляє:

Внести зміни до пункту 3 Порядку визначення строку та умов завершення імпоротної операції без увезення товару на територію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. N 1392 (Офіційний вісник України, 2007 р., N 94, ст. 3437), виклавши його в такій редакції:

"3. Імпортна операція резидента без увезення товару на територію України вважається завершеною за наявності однієї з таких умов:

зарахування виручки, одержаної від нерезидента, на рахунок резидента в уповноваженому банку в разі продажу нерезиденту товару за межами України;

подання документів, що підтверджують використання резидентом товару за межами України, перелік яких визначається Національним банком."

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЛИСТ

від 08.10.2012 р. N 2972/0/51-12/17-1115

Про розгляд листа [щодо оподаткування дитячих святкових подарунків податком на доходи фізичних осіб]

Державна податкова служба України, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI, розглянула в межах своєї компетенції вашого листа від 12.09.2012 р. N 05/01-16/1585 щодо оподаткування дитячих святкових подарунків податком на доходи фізичних осіб і повідомляє наступне.

Оподаткування доходів фізичних осіб з 01.01.2011 р. здійснюється у відповідності до Розділу IV "Податок на доходи фізичних осіб" Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 р. N 2755-VI (далі - Кодекс), абзацем "е" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 якого встановлено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених статтею 165 цього Кодексу) у вигляді вартості безоплатно отриманих

товарів (робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни, а також суми знижки звичайної ціни (вартості) товарів (робіт, послуг), індивідуально призначеної для такого платника податку.

Відповідно до пп. 14.1.47 п. 14.1 статті 14 Кодексу додаткові блага - це кошти, матеріальні чи нематеріальні цінності, послуги, інші види доходу, що виплачуються (надаються) платнику податку податковим агентом, якщо такий дохід не є заробітною платою та не пов'язаний з виконанням обов'язків трудового найму або не є винагородою за цивільно-правовими договорами (угодами), укладеними з таким платником податку (крім випадків, прямо передбачених нормами розділу IV цього Кодексу).

Якщо додаткові блага надаються у негрошовій формі, сума податку об'єкта оподаткування обчислюється за правилами, визначеними пунктом 164.5 статті 164 Кодексу (п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Водночас п. 165.1.39 п. 165.1 ст. 165 Кодексу встановлено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається вартість дарунків (а також призів переможцям та призерам спортивних змагань), якщо їх вартість не перевищує 50 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, тобто в 2012 році - 536,50 грн., за винятком грошових виплат у будь-якій сумі.

Згідно з пп. "б" п. 176.2 ст. 176 Кодексу вищевказані доходи, отримані платниками податку, відображаються податковим агентом у податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку; і сум утриманого з них податку за формою Н 1ДФ відповідно до наказу ДПА України від 24.12.2010 р. N 1020, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.01.2011 р. за N 46/18784. За ознакою "160" відображається вартість новорічних подарунків, яка надана у розмірі, що не перевищує 50 відсотків мінімальної заробітної плати, та за ознакою "126" - у разі перевищення такої суми.

При цьому зазначимо, що відповідно до п. 5.2 ст. 5 Кодексу, у разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Кодексу.